

ВСИЧКО ОТ: ДНЕС | ВЧЕРА

Огнян Траянов, собственик на софтуерната компания „Технологика“: Новата BG икономика не е мечта, а реалност

23.03.2015

Огнян Траянов е с инженерно образование и е работил в сферата на изкуствения интелект в института „Интерпрограма“. Основател и собственик е на софтуерната компания ТехноЛогика и нейния CAD/CAM център ДиТра. Тази година ДиТра отбелязва своята 25 годишнина. Огнян Траянов е отличен с първата награда в категорията „За принос в развитието на информационните и комуникационните технологии“ в конкурса „Мистър Икономика“ през 2012 г. Финалист е в конкурса „Мениджър на годината 2014“.

В живота успешни са не спринтьорите, а маратонците

Интегритет - тази чуждица не трябва да остава чужда за нашия бит

И пазарът, и държавата са абстрактни понятия. Но пазарът е реалност всеки ден за всекиго, а държавата, когато сме пасивни, е дело само на някого по някакъв начин

За младите естественият начин да се обсъжда и да се гласува е в дигиталното пространство, където няма тесен площад

Технологиите помагат и не трябва да бягаме и да се страхуваме от тях, а трябва да бягаме към тях и да се страхуваме от изоставането в тях

- Г-н Траянов, съвместната ни рубрика „Новата BG икономика” приключи. Изпълни ли тя своите цели?

- Искам да благодаря на всички фирми, които участваха в „Новата BG икономика” и да подчертая, че има още хиляди такива. Благодарение на тях изпълнихме целите си: да покажем на младите хора, че има възможност за достойна реализация в България, че има проспериращи български фирми и техните постижения осмислят тежката цена на прехода, вдъхват надежда и национално самочувствие. С тази рубрика дадохме възможност на хората да видят, че новата българска икономика е гъвкава, жизнена, нейните предприятия са по-малки като мащаби, но продукцията им е с високо качество, конкурентна е и с установени позиции на международните пазари. Получихме добри отзиви и благодарности не само от фирмите, които представихме, а и от граждани, читатели на вестника и това за нас е най-голямото удовлетворение.

Много от собствениците и управителите на успешните предприятия не са мотивирани да споделят успехите им. При някои това е въпрос на скромност, при други - виждане, че не могат да получат никаква полза, тъй като потребителите на стоките им са извън България, а при трети - страх да привлечат внимание. Надявам се в някаква степен да сме ги насърчили да разкажат за себе си и постиженията си. А в този момент е критично важно да дадем на младите добрия пример, че може да се печели от честен бизнес в България и че с постоянство и труд всичко се постига. Защото в живота успешни са не спринтьорите, а маратонците. Успелите и доказани със своя интегритет хора, които са не само собственици и мениджъри, а и писатели, артисти, спортисти, са камертонът, от който обществото може да получи верния тон. И подчертавам „интегритет”. Тази чуждица не трябва да остава чужда за нашия бит.

Аз смятам, че споделянето на научените уроци по пътя на успеха е дълг на успешите хора. Човек в края на краищата трябва да се чувства отговорен. Аз се чувствам отговорен за всичко. Не казвам „това не ме засяга, защото не мога да го променя”.

Формата на демокрацията във всекидневието се изразява в това, че когато купуваме една стока, ние гласуваме за този производител, за това качество, за този продукт. Много често гласуваме и стимулираме неговия етичен начин на улов или на обработка, или на опазване на околната среда. Всеки от нас прави един свой отговорен избор, купувайки едно или избирайки друго. И това е най-елементарният акт на отговорен избор, който правим всеки ден. Радвам се, че намерих съмишлениците в Българската мрежа на Глобалния договор на ООН и стартираме проект, наречен „Отговорният избор”. Трябва да се постареем хората да осъзнаят, че са отговорни за много процеси и че не можеш да застанеш и да питаш защо държавата не направи едно или друго, без ти да си активна страна. България не е страна, в която ресурсите от концесиите да бъдат извор на благополучие за целия народ. Не може да си оставяш билетчето в обществения транспорт като израз на недоволство от това, че той не предоставя качествена услуга, защото ако не събира пари, няма как да инвестира в климатик. И пазарът, и държавата са абстрактни понятия. Но пазарът е реалност всеки ден за всекиго, а когато сме пасивни, държавата е дело само на някого по някакъв начин.

- Могат ли технологиите да променят нещо и да помогнат в това отношение?

- Представителната, непряката демокрация се е родила тогава, когато хората не са могли да се поберат на градския площад - на агората. В днешно време обсъжданията и живота на младите се пренася все повече в интернет. За тях естественият начин да се обсъжда и да се гласува е в дигиталното пространство, където няма тесен площад. Наложил ми се да споря с единайсетгодишния ми син къде е реалността. Според него, ако отидем на почивка и там няма интернет, ще сме извън света и живота. И аз трябваше да му обясня, че животът е това, което е край него. А той казва: „Не, животът е това, което се случва в света, а ние сме само някакви пращинки. Не можем да живеем само в нашия свят.” Разбира се, дискусиата с него продължава. Децата са много по-глобализирани, отколкото ние сме очаквали някога. Сегашното поколение се е формирало от едни и същи телевизии, филмчета, игри и те няма да се сблъскват с межкултурен шок.

Ако се въведе практика на референдум по интернет веднъж седмично и обществото бъде поставено, стъпка по стъпка, в позицията на отговорен избор, по естествен начин всеки ще разбира все по-ясно, че референдумите засягат и него и е в негов интерес да изяви своето мнение. Знаете, в Швейцария всяка седмица има референдум. Ако днес има допитване за името на улицата, на която живея и аз го negliжирам, утре всеки път, когато обяснявам къде живея, ще бъде поставен в комична ситуация, защото улицата е наречена „Жълта пеперуда”. Стъпка, по стъпка. Първо допитвания по въпросите на района и общината, а после по въпросите от национално значение. Субсидирането на санирането на 100% не е пазарна мярка, жителите нито могат да изискват от позицията на съинвеститор, нито ще имат грижата на

собственик. Но то има положителен ефект да стимулира организирането на етажната собственост. Това е първа стъпка в изграждане на културата на общо взимане на решения. Без изграждане на тази култура и нейната ежедневна употреба ще виждаме още и още примери на провалени политики, които заемат позата на обидени и обвиняват народа, че не ги разбира, забравяйки, че демокрация значи народовластие. Референдум по интернет е пример за това как технологиите помагат и не трябва да бягаме и да се страхуваме от технологиите, а трябва да бягаме към тях и да се страхуваме от изоставането от тях.

- Но България и ЕС като цяло отчитат технологично изоставане?

- Европа взема мерки за ускоряване на технологичното развитие, но преди всичко Европа е континентът на културния капитал и тя трябва да отстоява това. Макар да не е континент на иновациите, трябва да води и просвещава във възприемането на новите технологии. Тя трябва да оценява кое е морално и етично, да дава мярата в тяхното използване, като трасира прогреса. Най-големите страхове са от непознатото.

А реалните заплахи, свързани с новите технологии, са недостатъчно ниво на управляемост, непълнота на анализа на въздействието им и злоупотреба със запазени права. Учуден и възмутен съм от приказките, че роботите щели да вземат хляба на хората. Те само ще ни спасят от непривлекателния уморителен рутинен физически труд. Още днес във Франция се обсъжда преминаване към 30-часова работна седмица, с което се реализира мечтата човекът да бъде по-свободен да твори. В ТехноЛогика изповядваме истината, че в края на краищата огромното удовлетворение идва от творчеството, независимо каква роля играеш в него. Особено когато твориш в екип от професионалисти и създаваш нещо значимо.

Сега на прага на четвъртата индустриална революция повече от всякога е необходим диалог за ролята на технологиите. Иначе хората започват да се плашат от тях и се говорят глупости - роботите ще вземат работата на хората, устройствата дават възможност Биг Братър да ни следи навсякъде. Ясно е, че не трябва да се пренебрегват случаите на злоупотреба, но не трябва да се стига до крайности. Свободата е осъзната необходимост. Знаят ме къде се намирам, но знаят и всеки лош. Снимат ме с камери, но снимат и лошите. Е, тогава нека ме предпазват от лошите, пък загубата на лично пространство няма да ми тежи. Четвъртата индустриална революция се характеризира с либерализация и персонализация на производството. Това означава, че все повече хора ще могат да участват в творческия процес на създаването на продуктите и дори в тяхното производство, без да са необходими големи предприятия, машини и капиталите за тях. Елементарен пример са мобилните приложения, те не изискват значителен първоначален капитал за производство, за маркетинг и продажби. Друг пример е 3D принтирането, с което можем да произвеждаме изделия според индивидуалните изисквания, без дълъг производствен цикъл, множество машини и различни специализирани умения. Ние се занимаваме с 3D принтери в България още от 1996 г., в лабораторията ни има 6 принтера, представители на 3 технологии за 3D принтиране. 3D принтерите са само началото, зад тях идват неограничените възможности за производство с технологията на добавяне на материал, additive manufacturing. На дневен ред са персонализирани обувки, бижута, мебели, говорим за самолети и машини и дори за човешки органи. Реалност е и 4D, като в четвъртото измерение е възможността да се управлява процесът на формиране на материал със специфични характеристики (степен на гъвкавост, прозрачност) чрез смесването на няколко изходни материала от контейнери на принтера. А използването на графен ще промени бъдещето.

- Говорите за моралната страна на навлизането на новите технологии. Как стои въпросът с човешкия капитал, иновационния потенциал, подготвени ли сме за тези промени?

- Бизнесът трябва да осъзнае своята отговорност и да подпомогне университетите в повишаване качеството на образованието и заедно да заинтригуват младите, дори малките към необходимите му професии. За съжаление, университетите не осъзнават, че работят в пазарна среда и трябва да имат професионален мениджмънт, маркетинг и реклама. Ние отдавна прозряхме сегашната криза за кадри и се подготвихме: създадохме учебен център преди 20 г., работим с университетите, стартирахме стажантски програми, променихме начина на преподаване в специалността „Автоматизация на инженерния труд”. Но сега се фокусираме върху наболелия проблем за липсата на интерес към природните науки и технологиите и създаваме интерактивен детски център за наука и техника - TechnoMagicLand, който се надяваме, ще запали искрата в малките любопитковци. В него деца между 7 и 14 г. ще откриват как действат природните закони, ще наблюдават работа на машини и ще експериментират с подходящо адаптирани устройства и модели. Ще има зала „Поглед в бъдещето”, курсове и групови занятия. Целта е да реализираме сенценцията на Конфуций - “Те ми казаха и аз забравих, аз видях и разбрах, аз го направих и научих”.